

	TIP FAKÜLTESİ DEKANLIĞI			KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ Tıp Fakültesi TIPF
	GENEL TEMİZLİK PROSEDÜRÜ			
Dok. Kodu: KKY. PR. 03	Yayın Tarihi: 08.01.2021	Revizyon No: 02	Rev Tar: 28.04.2023	Sayfa Sayısı: 10

1.0.AMAÇ: KTÜ Tıp Fakültesi olarak; iç ve dış alanların temizliği ve kontrolünü sağlamak, uyulması gereken temizlik kurallarını belirlemek ve alanların risk durumlarına göre temizlik ve kontrolünün doğru ve etkin yapılmasını sağlamak.

2.0.KAPSAM: KTÜ Tıp Fakültesi içerisindeki tüm kapalı ve açık alanları, çalışanları ve yöntemleri kapsar.

3.0.KISALTMALAR

WC: Genel Amaçlı Tuvaletler

4.0.TANIMLAR

Temizlik Nedir: Temizlik, herhangi bir yüzeyin veya ortamın toz, kir, leke vb. olgulardan arındırılması işlemidir.

Hijyen Nedir: Hijyen, herhangi bir yüzeydeki veya ortamdaki mikroorganizmaların insan sağlığına zarar vermeyecek seviyeye indirilmesi işlemidir.

Dezenfeksiyon: Cansız maddeler üzerinde bulunan sporlu bakteriler dışındaki mikroorganizmaların yok edilmesi işlemidir.

Dezenfektan: Cansız maddelerdeki patojen mikroorganizma üremelerini durdurmak veya öldürmek amacıyla kullanılan kimyasal maddelerdir.

5.0.SORUMLULAR

▪ Dekanlık
▪ Fakülte Sekreterliği
▪ Kalite, İç Kontrol, Stratejik Plan ve Akreditasyon Birimi
▪ Bölüm/Birim Sorumluları
▪ Tüm Çalışanlar

6.0.FAALİYET AKIŞI

6.1.GENEL TEMİZLİK İLKELERİ

6.2.FAKÜLTEMİZDE KULLANILAN TEMİZLİK MALZEMELERİ SEÇİMİ VE KULLANIMI

6.3.FAKÜLTE TEMİZLİĞİNDE ALAN VE YÜZEYLERE GÖRE RİSK SINIFLAMASI

6.4.ALANLARA GÖRE TEMİZLİK PLANI

6.1.GENEL TEMİZLİK İLKELERİ

- Temizlik, temizden kirliye doğru yapılır.
- Temizlik, hareketlilik başlamadan önce yapılmalıdır.
- Tüy bırakmayan temizlik bezi tercih edilmelidir. Kirli bezle temizliğe devam edilmemeli, sık bez değiştirilmelidir.
- Temizlenecek alana göre kova ve bez rengi belirlenmelidir.
- Temizlik bitiminde tüm malzemeler (temizlik bezleri, kovalar, fırçalar) uygun şekilde yıkanıp kurutulmalıdır.
- Temizlik bitiminde her bölüm için hazırlanan temizlik kontrol çizelgeleri doldurulmalıdır.

- Toz alma dışında her tür temizlik işlemi sırasında uygun eldiven giyilmeli, işlem bitiminde eldiven çıkarılıp el hijyeni sağlanmalıdır. Eldivenli ellerle kapı kolu, telefon, masa, vb. yüzeylere temas edilmemelidir.
- Tuvaletler en son temizlenmelidir.
- Tuvalet temizliği için kullanılan eldivenler diğer alanların temizliğinde kesinlikle kullanılmamalıdır.
- Kuru süpürme ve bakım amaçlı moplama esnasında mop önünde kontrol edilemeyecek kadar fazla kir/materyal birikimi var ise çekçek ve faraş ile alınmalıdır.
- Gün sonunda tüm moplar mutlaka sıcak su ve deterjanla yıkanıp kurutularak saklanır.
- Saçaklı mop kullanımında zemin ıslak bırakılmamalı, kurulama işlemi yapılmalı ve kirlenme, kayıp düşmeleri önlemek için uyarı levhaları konulmalıdır.

6.2.TEMİZLİK MALZEMELERİ SEÇİMİ VE KULLANIMI

6.2.1.Fakültemizde Kullanılan Temizlik Malzemeleri

Lavabo Fırçası: Temizlik malzemelerinin lavabo yüzeylerine uygulanmasında kullanılır. Umuma açık lavabolarda periyodik değiştirilmesi tavsiye edilir.

T Paspas Takma Aparatı: Orlon ya da nemli mopların zeminlere uygulanmasında kullanılan aparattır.

Tuvalet Fırçası (Klozet İçin): Tuvalet ve klozetlerin iç temizliğinde kullanılır ve aynı bölgede bırakılır. Umuma açık WC'lerde periyodik değiştirilmesi tavsiye edilir.

Saplı Faraş Süpürge: Zeminlerdeki küçük çöplerin pratik toplanmasında kullanılır.

Cam Sileceği: Cam yüzeylerin pratik ve hızlı temizliğinde kullanılır.

Toz Bezi (Sarı-Mavi-Kırmızı): Nemli olarak masa, sandalye, kapı, pencere, çerçeve vs. temizliğinde kullanılır. Renk kodlamasına göre sadece belirlenen renk o bölgede kullanılır.

Paspas Mavi Mop Pamuklu: Islak paspas sonrası zeminde kalan fazla suyun alınmasında ve nemli olarak zeminlerdeki toz ve kirlenin temizliğinde kullanılır.

Cam Temizleme Maddesi: Cam ve parlak yüzeylerin temizliğinde kullanılır. Spreyleme yoluyla yüzeylere uygulanır ve hav bırakmayan mavi temiz bez ile kurulanır.

Genel Amaçlı Yüzey Temizleyici: Zemin, kapı, pencere ve dolapların temizliğinde kullanılır. Ürün üzerinde tavsiye edilen oranlarda hazırlanan solüsyon yüzeylere bez, mop, sünger vb. ile uygulanır.

Z Katlı Dispencer Havlu: Toplu kullanım alanlarında ellerin kurulanmasında kullanılır. Tek kullanımlık olduğu için hijyeniktir.

Tuvalet Kâğıdı: Temizlenecek bölgenin el ile temasını engellemek için kullanılan tek kullanımlık kâğıt temizlik ürünüdür.

Çek pas: Yapılan temizlik ve durulamadan sonra kalan suyun giderlere doğru yönlendirilmesinde kullanılır.

El Dezenfektanı (Alkol Bazlı El Antiseptiđi): El hijyeni gereken tüm yerlerde kullanılır. Eller kuru iken 3-5 ml. (2 püskürtme) el dezenfektanı solüsyonu olarak bileklere kadar sürülür. 30 saniye içinde kurur. Yanıcı ve parlayıcı maddelerden uzak tutulmalı. Göz ile temas halinde bol su ile yıkanır.

Krem Banyo ve Lavabo Temizleyici: Lavaboların temizliğinde kullanılır. Yüzeyle uygulanan ürün bez sünger fırça ile tatbik edilir. Uygulama sonrası durulanır. Çizilmelere dayanıklı yüzeylede kullanılabilir.

Çamaşır Suyu: Lavabo, tuvalet ve zeminlerin temizlik ve hijyen sağlamak amacıyla kullanılır. Ürün üzerinde belirtilen oranlarda hazırlanan solüsyon yüzeyle fırça bez sünger yardımıyla uygulanır. 3-5 dk. bekledikten sonra bol suyla durulanır. İyi havalandırılan yerlerde kullanılmalıdır. Asit içeren (kireç sökücü, tuz ruhu) ürünlerle karşılaştırılması zehirli gaz oluşumuna sebep olur.

Sıvı El Sabunu: Toplu kullanım alanlarında el temizliğinde kullanılır. Sıvı sabun aparatıyla kullanıldığı için kişiler sadece kendi kullanacağı ürünle temas eder ve bu sayede hijyen sağlanır. Eller ıslatıldıktan sonra yeterli miktarda alınan ürün köpürtülerek eller temizlenir ve bol su ile durulanır.

Paspas Püskülü (Islak Mop): Yüzeylelerin pas paslanmasında kullanılır. Zeminlere sekiz çizilerek uygulanır.

Kireç Çözücü: Lavabo ve WC'lerde biriken kireç kalıntılarını temizlemede kullanılır. Yeterli miktarda kullanılan ürün sünger fırça ile yüzeylede uygulanır ve bol su ile durulanır. İyi havalandırılan yerlerde kullanılmalıdır. Klor (çamaşır suyu) içeren ürünlerle karıştırılması zehirli gaz oluşumuna sebep olur. Mutlaka eldiven kullanılmalıdır. Cilt ile temasından kaçınılmalıdır.

6.2.2. Temizlik Malzemelerinin Kullanımı

1. Çift Kovalı-Presli Paspas Arabası Kullanımı

- Paspas ilk kez kullanılıyor ise sıcak su ve deterjanla yıkanarak havlarından arındırılır.
- Paspaslama için kullanılacak su ılık olmalıdır.
- Temiz su için mavi kova, kirli su için kırmızı kova kullanılmalıdır.
- Mavi kovaya uygun konsantrasyonda hazırlanmış genel temizlik maddesi, kırmızı kovaya ise bunun yarısı kadar dezenfektan veya genel temizlik maddesi konulmalıdır.
- Paspas temiz alanda S şeklinde, kirli alanda düz hat üzerinde hareket ettirilmeli, zeminden mümkün olduğunca uzaklaştırılmadan temizlik yapılmalıdır.
- Kirli paspasla temizlik yapılmamalı, kirlenen paspas önce kırmızı kovada kirinden arındırılmalı, sonra mavi kovada yıkanmalı, sıkma presi kırmızı kova üzerine çevrilerek sıkma işlemi yapılmalıdır.
- Gün içinde kullanılan tüm paspaslar, gün sonunda



sıcak su ve deterjanla yıkanıp kurutulduktan sonra tekrar kullanıma sokulmalıdır.

- Islak paspasla silinen alanlar kuru mop ile hemen kurulanmalı, paspaslama işlemi sırasında kirlenme, kayma ve düşmeleri önlemek için uyarı levhaları konulmalıdır.



2.Eldiven Kullanımı

- Toz alma dışında her türlü temizlik işlemi sırasında mutlaka uygun renk eldiven giyilmelidir.
- Ellerde yara, çizik vb. bulunan temizlik personeli toz alma işlemi sırasında steril olmayan temiz eldiven giymelidir.
- Eldivenli ellerle kapı kolu, telefon, masa vb. yüzeylere dokunulmamalıdır.
- Tuvalet temizliği için kullanılan eldivenler diğer alanların temizliğinde kesinlikle kullanılmamalıdır.
- Temizlik işlemi bittiğinde eldivenler çıkarılıp el hijyeni sağlanmalıdır



3.Kova Seçimi ve Temizlik Bezi Kullanımı



BÖLÜM/ALAN	KOVA RENGİ / BEZ RENGİ
Tuvalet Hariç Bütün Islak Alanlar (Mutfak)	Sarı Kova/Sarı Bez
Bütün Kuru Alanlar (Kapı, Pencere, Mobilya, Ayna, Sandalye, Derslik Alanları)	Mavi Kova/Mavi Bez
Tuvaletler ve Laboratuvar Alanları	Kırmızı Kova/Kırmızı Bez

4.Mop Seçimi ve Kullanımı

		
MOP TİPİ	KULLANIM AMACI	
Mavi Mop	Kuru Süpürme	
Beyaz Mop	Nemli Silme ve Bakım	
Saçaklı Mop	Islak Silme	

6.3.FAKÜLTE TEMİZLİĞİNDE ALAN VE YÜZEYLERE GÖRE RİSK SINIFLAMASI

ORTA RİSKLİ ALANLAR	DÜŞÜK RİSKLİ ALANLAR
Temizlik*	Temizlik* Dezenfeksiyon*
<ul style="list-style-type: none">TuvaletlerMutfaklarLaboratuvarlar	<ul style="list-style-type: none">Çalışma Ofisleri, BürolarAmfi ve DersliklerOrtak Alanlar (koridorlar ve merdivenler)Asansörler
Temizlikte: Genel temizlik maddesi kullanılır.	Dezenfeksiyonda: Uygun konsantrasyonda çamaşır suyu ve genel temizlik maddesi kullanılır.

6.3.1.Temizlik Solüsyonlarının Hazırlanması

- Solüsyon işlemden hemen önce hazırlanmalı, mutlaka gün içerisinde tüketilmelidir.
- Temizlenecek alana göre kova ve bez rengi belirlenmelidir.
- Kullanılan solüsyon başka bir solüsyonla asla karıştırılmamalıdır.

Temizlik: Su ve deterjan (genel temizlik maddesi) ile yapılmalıdır.

Dezenfeksiyon: Fakültemizde dezenfeksiyon için çamaşır suyu kullanılmaktadır.

Yüzey dezenfektanı olarak: 1/100'lük konsantrasyonda çamaşır suyu (1 L suya 10 cc (%1) çamaşır suyu) ile dezenfeksiyon yapılır.

Kan, İdrar, Sekresyon vb. Vücut Sıvıları ile Bulaş Olduğu Zaman: Kan ve vücut sıvılarının temas ettiği yüzeylerin temizliğinde 1/10'luk çamaşır suyu hazırlanmalıdır (1 L suya 100 cc (%10) çamaşır suyu).

6.4.ALANLARA GÖRE TEMİZLİK KURALLARI

6.4.1.Orta Riskli Alanların Temizliği: Fakültemizde orta riskli alanlar olarak Tuvaletler, Laboratuvarlar ve Mutfak alanları belirlenmiştir. Temizlik ve dezenfeksiyon aynı anda yapılır.

1.Tuvalet Temizliği



Tuvalet Temizliği

- Gerekli olan malzeme ve ekipmanları hazırlayarak temizlenecek tuvalete gidilmeli,
- Tuvaletin boş olup olmadığını kontrol edilip, temizlik ikaz işareti koyulmalı,
- Kullanacak malzeme ve ekipmanları engel teşkil etmeyecek şekilde uygun bir yere düzgünce yerleştirmeli,
- Eldivenler giyilmeli,
- Sifonlara basarak tuvaletlerin kaba kirini akıtmalı,
- WC dezenfektan maddesini tuvaletin iç kısmına uygulayarak bekletilmeli,
- Bütün çöp kutularını boşaltarak iç ve dışlarını silerek veya yıkayarak temizleyip, poşet takılmalı,
- Yerde bulunan çöp ve diğer maddeler toplanmalı,
- Yere yapışmış kirler var ise yer kazıma bıçağı ile kazılmalı,
- Klozetin içini fırçalayıp, dezenfektanlı madde ile yıkanmış bezinle klozet kapaklarını ve etrafını silmeli,
- Yerleri uygun yöntemle temizlemeli,
- Tuvalet zeminini en son temizlenmelidir.

Tuvalet Lavabo –Ayna ve Tuvalet Zemin Temizliği

- Lavabo tezgâhı, musluk başları, kapı kolları kırmızı bez, kırmızı kova ve kırmızı eldivenle silinmeli,
- Lavabo ve kenarları sıvı deterjanla, ovma maddesi veya dezenfektan solüsyonla ile ovularak temizlenmeli,
- Aynı bez yıkandıktan sonra lavabo arkasındaki fayanslar silinmeli,
- Aynalar silinip kurulanmalı,
- Metal aksamları parlatmalı,
- Diğer metaryallerin tozlarını alınıp, nemli bezle silmeli,
- Sarf malzemeleri (havlu peçete, sıvı sabun) kontrol edip, eksikleri tamamlanmalı,
- Tuvalet zeminini en son temizlenmeli,
- Temizlik malzemeleri başka yerde kullanılmaz.

2.Mutfak Temizliği



- Temizliğe doğru ve eksiksiz malzemeyele başlanmalıdır.
- Mutfak temizliğinde sarı bez ve sarı kova kullanılmaldır.
- İlk olarak bulaşıklar yıkanmalıdır.
- Lavabo ve kenarları su, deterjan ve dezenfektan ile temizlenmelidir.
- Bez yıkandıktan sonra lavabo arkasındaki fayanslar silinmelidir.
- Mutfak zemin temizliğinde çift kovalı-presli paspas arabası kullanılmaldır.
- Çöp kovaları boşaltılmalı ve uygun poşet geçirilmelidir.
- En son zemin temizliği yapılmalıdır.

3.Laboratuvar Temizliği



- Gerekli olan malzeme ve ekipmanları hazırlayarak temizlenecek tuvalete gidilmelidir.
- Temizlik sırasında mutlaka eldiven kullanılmaldır.
- Günde en az iki kez çöp kutuları boşaltılmaldır.
- Çöp alımından sonra kesinlikle eldivenler değiştirilmelidir.
- Laboratuvar içi yüzeylerin (sıra, kürsü, masa, sandalye, dolap, pano, duvara asılı resimler ve buna benzer eşyalar) mavi bezle tozu alınmalıdır.
- Lavabolar her gün dezenfekte edilmelidir.
- Her gün zeminler hem temizlik hem dezenfeksiyon işlemine bir arada yapabilen kimyasal kullanılarak ıslak mop ile silinmelidir.
- Pencere kenarlarının tozu alınmalıdır.
- İç ve dış kapı kolları dezenfektan ile ıslatılmış bir bezle silinmelidir.
- Laboratuvarda hassas alet ve cihazlar varsa bunların temizliği gözetim altında kuru bezle yapılmalıdır.
- Temizliği yapan personel kontrol çizelgesinde ilgili bölümü doldurmalıdır.
- Kalorifer petekleri silinmelidir.(Haftada bir kez)
- Klimaların dış yüzeyleri silinmelidir. (Haftada bir kez)

Laboratuvar Çöplerinin Atılmasında Dikkat Edilmesi Gerekenler

Evsel Atıklar: Tıbbi açıdan insan sağlığına etkisi olmayan atıklardır (kağıt, toz, karton, plastik, vb.).Siyah renkli poşetlere toplanır.

Tıbbi Atık: Kan, enfeksiyöz vücut sıvıları, serolojik atıklar gibi tıbbi atıklar kırmızı üzerinde tıbbi atık logolu poşetlere toplanır. Tıbbi atıklar soğutmali özel bölmelerde depolanmalıdır. Tıbbi atıklar eğitimli bir personel tarafından toplanıp depolanmalıdır.

Cam Atıklar: Şişe, flakonlar cam atıklardandır. Mavi renkli poşet içinde toplanır.

6.4.2.DÜŞÜK RİSKLİ ALANLARIN TEMİZLİĞİ: Fakültemizde düşük riskli alanlar olarak; ortak genel alanlar (koridorlar ve merdivenler), çalışma ofisleri, bürolar, amfi derslikler ve asansörler belirlenmiştir.

1.Ortak Genel Alanlar (Koridorlar ve Merdiven) Temizliği



- Temizlik sırasında olabildiğince çok yüzeye ulaşmak için, hareket edebilen eşyalar yerlerinden oynatılır.
- Uzun süre temizlenmemiş, kalıcı kirler bulunan ortamların temizliği özen ister. Yerlerin önce ıslatılarak, spatula gibi kazıyıcılar yardımıyla, mekanik olarak temizlenmesi gerekebilir.
- Mobilyaların tozları, mavi renk nemli bezle silinir. Lekeler varsa, yüzeyi bozmayacak özel temizleyiciler ya da deterjan kullanılarak temizlenmeli, kuru bez ya da nemli bezle son bakım yapılmalıdır.
- Camlar, çerçeveler ve kapılar, en geç ayda bir, cam temizleyici ve nemli bezle temizlenir ve sabunsuz bezle durulanır.
- Kapı kolları, banko ya da merdiven kenarı gibi çok kişinin ellerinin değdiği yüzeyler, önce sıcak su ve genel amaçlı temizlik maddesiyle silinir.
- Pano, tablo, ayna, abajur ve radyatör petekleri de temizlenecek yüzeyler arasındadır ve mobilyalar gibi temizlenir.

2.Çalışma Alanları, Ofislerin Temizliği



Genel Toz Alma ve Silme Temizliği

- Gerekli olan malzeme ve ekipmanları hazırlayarak temizlenecek mekana gidilir.
- Kovanın içine yeterli miktarda su ve genel temizlik maddesini belirtilen ölçülerde koyulur.
- Nemli bez ile tozunu alacağın yüzeyin düzenini bozmadan tozu alınır.
- Tüm fiziksel varlıkların tozu alınır.
- Toz alma işlemine yukarıdan aşağıya, yatay yüzeyler sonra dikey yüzeyler olarak sıralı bir şekilde yapılır.
- Cam yüzeylerde cam temizlik maddesi sıkarak temizlenir ve kurulanır.
- Ahşap yüzeyler lekesiz ve parlak olmalı, bez izi olmamalı.
- Metal yüzeyler lekesiz olmalı ve parlak olmalı, bez izi olmamalı.
- Cam yüzeyler lekesiz olmalı ve parlak olmalı, bez izi olmamalı.

Çalışma Alanları, Ofislerin Temizliği

- Gerekli olan malzeme ve ekipmanları hazırlayarak temizlenecek ofise gidilir.
- Ofis temizliği boş zamanlarda yapılması gerekir.
- Kullanılacak malzeme ve ekipmanlar engel teşkil etmeyecek bir yere düzgün bir şekilde koyulur.
- Çöp kutularındaki çöp torbaları değiştirilir.
- Nemli bezle masa ve üzerindeki telefon, fax, bilgisayar, büro araç ve gereçleri silinir.
- Masa üzerinde bulunan kağıtlar ve diğer büro malzemelerini atmadan, kaldırarak altları silinir ve yerine koyulur.
- Masa etrafında bulunan dolap, komodin, sehpa ve diğer mobilya yüzeyleri silinir.
- Kapıları, kapı kollarını, aydınlatma butonları silinir.
- Yatay yüzeylerin ve daha sonra dikey yüzeylerin tozu alınır.
- Metal yüzeyleri kuru bez ile parlatılmalıdır.
- Camları cam silme talimatına uygun silinir.
- Zemin çeşidine göre uygun temizleme yöntemiyle temizlenir.

3.Asansör Kabini Temizliği



- Gerekli olan malzeme ve ekipmanları hazırlayarak temizleyeceğin asansör kabineye gidilir.

- Temizlik esnasında asansörün kapatılması sağlanır.
- Asansör kabini dışına ikaz levhası koyulur.
- Tavandan başlayarak tüm yüzeylerin ve düğmelerin nemli bez ile tozunu alınır ve kurulanır.
- Aynayı cam bezi ve cam spreyi ile silip kurulanır.
- Metal yüzeyleri metal spreyi sıkarak parlatılır.
- Asansör kabini dış yüzeyini nemli bez ile silinip, kurulanır.
- Yerler uygun yöntemle temizlenir.
- Zemin temiz ve çöplerden arınmış olmalıdır.
- Metal yüzeylerde kir ve dalga izi olmamalıdır.
- Ayna lekesiz ve parlak olmalıdır.

4.Amfi ve Derslik Temizliği



- Eksik malzeme ve ekipmanlar tamamlanır.
- Temizlik sırasında mutlaka eldiven kullanılmalıdır.
- Günde en az iki kez çöp kutuları boşaltılmalıdır.
- Çöp alımından sonra kesinlikle eldivenler değiştirilmelidir.
- Her gün mavi renk bezle mobilyaların (sıra, kürsü, masa, sandalye, dolap, pano, duvara asılı resimler vb. eşyaların) tozu alınmalıdır.
- Her gün zeminlerin genel temizlik maddesi ile temizlik işlemi yapılmalıdır.
- Pencere kenarlarının tozu alınmalıdır.
- İç ve dış kapı kolları dezenfektan ile ıslatılmış bir bezle silinmelidir.
- Her gün varsa ders tahtaları nemli uygun bir bezle silinmeli, tebeşirli ders tahtalarının altında biriken tebeşir tortuları temizlenmelidir.
- Her ders bitiminde dershaneler kontrol edilmeli, bir sonraki ders için hazırlanmalıdır.
- Kalorifer petekleri silinmelidir.(Haftada bir kez)
- Klimaların dış yüzeyleri, yangın tüpleri silinmelidir.
- Duvar ve tavanlar elektrik süpürgesiyle temizlenmelidir.
- Atık kağıtlar ayrı toplanmalıdır.